STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Tarpkultūrinis ugdymas	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: prof. L. Duoblienė **Kitas (-i):** Rasa Aškinytė	VU Filosofijos fakultetas Ugdymo mokslų institutas, Universiteto g. 9/1

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji (bakalauro)	pasirenkamasis

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	6 semestras	lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	**Gretutiniai reikalavimai (jei yra):**

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas		
Supažindinti studentus su globalizacijos ypatumu – multikultūriškumu, jo sukeltomis ugdymo problemomis ir sprendimo paieškomis, taikant tarpkultūrinio ugdymo strategiją. Išugdyti studentų gebėjimą suvokti multikultūrinio pasaulio iššūkius (rasiniu, tautiniu, lyties, religiniu, socialiniu, kalbiniu požiūriais) ir analizuoti jų įtaką ugdymui, taikyti tarpkultūrinio ugdymo strategiją teorijoje ir praktikoje.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	**Studijų metodai**	**Vertinimo metodai**
(Žinios ir jų taikymas SP-3.1; Socialiniai gebėjimai SP-1.2; 1.4) Išmanys tarpkultūrinio ugdymo problematiką švietime, pagrindines multikultūrinio ir tarpkultūrinio ugdymo strategijas ir jas reglamentuojančius dokumentus bei gebės jais remtis pristatant ir svarstant probleminę įvairovės situaciją vaikystės pedagogikos (ikimokykliniame, priešmokykliniame ir pradiniame) ugdyme.	Darbas su tekstu ir dokumentais, grupinio darbo metarefleksija Filmų peržiūros ir diskusijos	Pasisakymai per seminarus Atsakymas į atvirą klausimą egzamino metu
(Specialieji gebėjimai SP-5.1; 5.2) Gebės taikyti skirtingus metodus (dialogas, kritinis mąstymas, mokymasis bendradarbiaujant) siekiant skatinti	Diskusijos, grupinio darbo metarefleksijos Grupinio darbo rengimas Problemos tyrimas	Pasisakymai per seminarus Atvejo analizė raštu egzamino metu

tolerancijąir atvirumą kitoniškumui atsižvelgiant į mokinių grupės ir individualius besimokančiųjų poreikius.		
(Socialiniai gebėjimai SP-1.1) Gebės bendrauti ir bendradarbiauti su vaikų tėvais (globėjais), kolegomis ir kitais švietimo pagalbos specialistais dirbant su kultūriškai homogeniškomis ir daugiakultūrinėmis mokinių grupėmis.	Darbas su tekstu Diskusijos Grupinio darbo rengimas	Pasisakymai per seminarus Grupinio darbo pristatymas
(Socialiniai gebėjimai SP-1.3; Asmeniniai gebėjimai SP-2.1) Gebės bendradarbiauti ir dirbti komandoje, prisiimdami lyderio poziciją atliekant grupinį tarpkultūrinio ugdymo projektą pasirinktai besimokančiųjų (ikimokyklinio, priešmokyklinio arba pradinio) amžiaus grupei.	Diskusijos, grupinio darbo metarefleksijos Grupinio darbo rengimas	Pasisakymai per seminarus Grupinio darbo pristatymas
(Gebėjimai atlikti tyrimus SP-4.2); Specialieji gebėjimai SP- 5.2; 5.3) Gebės savarankiškai atlikti analitinį darbą pateikiant multikultūrinės problemos švietime metaanalizę ir individualizuojant tarpkultūrinio ugdymo veiklas pagal mokinių poreikius.	Darbas su tekstu Problemos tyrimas	Atvejo analizė raštu egzamino metu

Temos	**Kontaktinio darbo valandos**							**Savarankiškų studijų laikas ir užduotys**	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	**Visas kontaktinis darbas**	**Savarankiškas darbas**	**Užduotys**
1. Tarpkultūrinio ugdymo samprata, pagrindinės sąvokos, charakteristikos ir tikslai. Tarpkultūrinio ugdymo raida, ypatumai, organizacijos. Multikultūriškumas versus monokultūriškumas, tarpkultūriškumas versus multikultūriškumas.	2		2				**4**	6	Bielskienė, J., Duoblienė, L., Tamulionytė E. (2012). Tarpkultūrinis ugdymas Lietuvos mokykloje: į pagalbą mokytojui, p. 7-30. Race (2011). Multiculturalism and Education (2 skyrius).
2. Kultūros sampratos ir modeliai: Hall, Hofstede, Bennett, Demargon ir Molz. Giliosios kultūros (deep culture) pažinimas: pasipriešinimas, priėmimas, adaptacija.	2		2				**4**	6	Tarpkultūrinis mokymasis. „T – Kit Nr. 4“(2004), p. 19-26. Bielskienė, J., Duoblienė, L., Tamulionytė E. (2012). Tarpkultūrinis ugdymas Lietuvos mokykloje: į pagalbą mokytojui, p. 23-56.
3. Asmens tapatumo/kultūrinio tapatumo samprata ir tapatumo hibridizacija globalizacijos	2		2				**4**	6	Knygų ištraukų Giddens (2000.p. 94-134), Tomlinson (2002, p. 23-40, Castells (2006, p.22-28) apžvalga.

sąlygomis. Kultūrinės įvairovės aspektai: rasinis, tautinis, lyčių, religinis, socialinis, kalbų ir kt.									*Pasirengimas diskusijai interaktyvioje paskaitoje:* Duoblienė L. (2009). Ar pavyks išvengti hibridinio tapatumo informacijos visuomenėje.
4. Kalba ir tarpkultūrinis ugdymas: bilingualizmas, multilingualizmas ir plurilingualizmas.	4		2				6	8	Pasiruošimas seminarams: *Urbonaitė, D.* (2017) Kalbos samprata kalbinio švietimo politikoje: Lietuvos ir Danijos lyginamoji analizė. Taikomoji kalbotyra (9) (p. 199–229) *Šliavaitė, K.* (2019) Kalba, tautinis tapatumas ir lygios galimybės švietime: mokyklų lietuvių, lenkų ir rusų mokomosiomis kalbomis bendruomenių požiūriai. *KULTŪRA IR VISUOMENĖ. Socialinių tyrimų žurnalas,* 10 (2) (p. 31-58). Papildomai: *Bulajeva T.* (2009) Užsienio kalbų mokymas: daugiakalbystės ir mokymo ankstinimo politikos link // Ideologizuotos švietimo kaitos teritorijos (p. 209-236).
5. Lyčių sampratos ir funkcijų kaita. Lytis ir švietimas, lytis ir ugdymas.	4		2				6	8	Pasiruošimas seminarams: *Lygių galimybių plėtros centras* (2012) Lyčių lygybė: politikos, teorijos, strategijos (p. 9-39) *Giniotaitė, A.* (2017) Neheteroseksualumas ir lytis mokykloje. Skyrius „Švietimo politika lyties ir seksualumo atžvilgiu“ (p. 33-72) Pasirinktinai: *Gabrieliūtė, V., Giniotaitė, A.* (2018) Pagarbos kitoniškumui ugdymas pradinėje mokykloje. Metodinis leidinys mokyklos bendruomenei. ARBA *National Education Union and UK Feminista* (2017) “It’s just everywhere”: A study on sexism in schools – and how we tackle it.

6. Religijų įvairovė ir dialogas. Religijų mokymas ir religinis ugdymas.	2		2				4	6	Duoblienė, L. 2011. 9 skyrius, p. 163-174. Abdallah-Pretceille *M.* (2004) The Religious Dimension of Intercultural Education: Challenges and Realities, p. 51-59; Grupinio darbo pristatymas
7. Kiti tarpkultūrinio ugdymo aspektai (socialinė ir ekonominė atskirtis, atskirtis dėl išvaizdos, įsitikinimų ir t.t.)	2						2	10	Intercultural competence for all Preparation for living in a heterogeneous world //Council of Europe Publishing
8. Diskriminacija, jos aspektai, priežastys ir pasekmės. Pasyvi diskriminacija. Pozityvi diskriminacija.	4						4	10	Grupinio darbo pristatymas
9. Tarpkultūrinis ugdymas mokykloje: tikslai, procesas, ugdytojo vaidmuo ir kylantys iššūkiai.	6		2				10	10	Duoblienė, L. (2006). Tarpkultūrinis ugdymas: tautinio tapatumo ir/ar dialogo su Kitu paieškos. Developing intercultural competence through education //Council of Europe Publishing What Cooperative Learning Contributes to the Intercultural Classroom // Intercultural education and Competences for the Global World
9. Dialogo, kritinio mąstymo, bendradarbiavimo metodų reikšmė tarpkultūriniame ugdyme.	2		2				**4**	12	"TASKs for democracy 2nd edition". 60 activities to learn and assess transversal attitudes, skills and knowledge //Council of Europe Publishing Išsamiai parengto tolerancijį ir atvirumą skatinančio kelių ciklų užsiėmimas (-ai) (pamoka, popamokinė veikla ar kt.) vienu ar keliais tarpkultūrinio ugdymo (lyties, religijos, kalbos ar kt.) aspektais
10..Informacija egzaminui		2					**2**		Pasirengimas egzaminui
Iš viso	**30**	**2**	**16**				**48**	**82**	

**Studentai atlieka ir pristato grupinę užduotį per semestrą seminaro metu pagal pasirinktą tarpkultūrinio ugdymo aspektą*

Vertinimo strategija	**Svoris proc.**	**Atsiskaitymo laikas**	**Vertinimo kriterijai**
Darbas auditorijoje interaktyvių paskaitų ir seminarų metu, praktinių	80 %	Semestro metu, kiekvieno mėnesio pabaigoje	4 praktinės-projektinės užduotys (kartą per mėnesį). Už kiekvienos užduoties atlikimą bei pristatymą skiriami 0-2 balai. 2 balai: aktyviai dalyvauja atliekant projektą, formuluoja problemas, klausimus, argumentuoja remiantis moksline literatūra ir videomedžiaga.

užduočių/projektų atlikimas			1balas: nedalyvauja vienos projekto dalies kūrime ar pristatyme, tačiau suvokia projekto esmę bei problematiką. 0 balų: nedalyvauja dviejų ar daugiau projekto dalių kūrime ar pristatyme.
Egzaminas	20 %	Egzamino metu	Per semestrą atliktų projektų apibendrinimas bei refleksija. 2 balai: geba apibendrinti projektų metu sukauptą informaciją bei nuosekliai pagrįsti ją moksline literatūra, geba pritaikyti projektų metu įgytą informaciją edukacinių situacijų analizei. 1 balas: geba dalinai apibendrinti projektų metu sukauptą informaciją bei nepilnai pagrįsti ją moksline literatūra, geba pritaikyti projektų metu įgytą informaciją edukacinių situacijų analizei. 0 balų: negeba apibendrinti projektų metu sukauptos informacijos arba nepagrindžia jos moksline literatūra, nesuvokia teorinės informacijos sąsajų su edukacine praktika.

Autorius	**Leidimo metai**	**Pavadinimas**	**Periodinio leidinio Nr.ar leidinio tomas**	**Leidykla ar internetinė nuoroda**
Privalomoji literatūra				
Bielskienė J., Duoblienė L., Tamulionytė E.	2012	Tarpkultūrinis ugdymas Lietuvos mokykloje: į pagalbą mokytojui		Tolerantiško jaunimo asociacija
Duoblienė L.	2006	Tarpkultūrinis ugdymas: tautinio tapatumo ir/ar dialogo su Kitu paieškos// Lietuva globalėjančiame pasaulyje.		Vilnius: Logos
Duoblienė L.	2011	Ideologizuotos švietimo kaitos teritorijos		Vilniaus universiteto leidykla
Gabrieliūtė, V., Giniotaitė, A.	2018	Pagarbos kitoniškumui ugdymas pradinėje mokykloje. Metodinis leidinys mokyklos bendruomenei.		Prieiga internete: https://cb6643de-6f19-4611-a833-7dde8696ba7c.filesusr.com/ugd/8e1bf1_04de7c4f6c5e4905b23d2a8a4eadc8d0.pdf
Giniotaitė, A.	2017	Neheteroseksualumas ir lytis mokykloje		Prieiga internete: https://cb6643de-6f19-4611-a833-7dde8696ba7c.filesusr.com/ugd/8e1bf1_95d8c8d3094840eebdc35c0e8451b6ec.pdf
Jevsejevienė, J.	2015	Kaip mokykloje socialiai teisingai paskirstyti dėmesį berniukams ir mergaitėms? // Švietimo problemos analizė	10(134)	Prieiga per internetą: https://www.smm.lt/uploads/documents/svietimas/Kaip-mokykloje-socialiai-teisingai_2015%20Nr10.pdf
Lygių galimybių plėtros centras	2012	Lyčių lygybė: politikos, teorijos, strategijos.		Prieiga internete: http://gap.lt/wp-content/uploads/2014/06/ly%C4%8Di%C5%B3-lygyb%C4%97.pdf
Sharan, Y..	2017	What Cooperative Learning Contributes to the Intercultural Classroom // Intercultural education and Competences for the Global World		Global World, NY: Cambridge Scholars Publishing

	2017	"TASKs for democracy 2nd edition". 60 activities to learn and assess transversal attitudes, skills and knowledge //Council of Europe Publishing		https://rm.coe.int/tasks-2nd-edition/16807860c1
	2014	Developing intercultural competence through education //Council of Europe Publishing		https://rm.coe.int/developing-intercultural-enfr/16808ce258
	2012	Intercultural competence for all Preparation for living in a heterogeneous world //Council of Europe Publishing		https://rm.coe.int/intercultural-competence-for-all/16808ce20c
Šliavaitė, K.	2019	Kalba, tautinis tapatumas ir lygios galimybės švietime: mokyklų lietuvių, lenkų ir rusų mokomosiomis kalbomis bendruomenių požiūriai. *KULTŪRA IR VISUOMENĖ. Socialinių tyrimų žurnalas*.	10 (2) (p. 31-58)	Prieiga internete: https://www.vdu.lt/cris/handle/20.500.12259/102746
Urbonaitė, D.	2017	Kalbos samprata kalbinio švietimo politikoje: Lietuvos ir Danijos lyginamoji analizė. *Taikomoji kalbotyra*	9 (p. 199–229)	Prieiga internete: https://www.zurnalai.vu.lt/taikomojikalbotyra/article/view/17453
Ann Margaret Sharp, Laurance J. Splitter	2000	Geraldo Discovering Our Voice: A Manual to Accompany 'Geraldo'		"7. Discovering Our Voice: A Manual to Accompany 'Geraldo'" by Ann Margaret Sharp and Laurance J. Splitter
Papildoma literatūra				
Bauman Z.	2002	Globalizacija/ pasekmės žmogui.		Vilnius: Strofa
	2007	Visi skirtingi – visi lygūs. Metodinis leidinys		http://visiskirtingivisilygus.lt/wp-content/uploads/2011/10/Lygus.pdf
Tomlinson J.	2002	Globalizacija ir kultūra		Vilnius: Mintis
Giddens A.	2000	Modernybė ir asmens tapatumas		Vilnius: Pradai
N.C.Burbules, C.A.Torres	2000	Globalization and Education. Critical Perspective.		New York, London: Routledge
Banks J.A., McGee Banks Ch. A.	2007	Multicultural education: issues and perspectives.		Bothell: University of Washington
R.Gagliardi	1995, 2001	Teacher Training and multiculturalism: national studies.		UNESCO: International biuro of education
	2000	Modernybė ir asmens tapatumas.		Pradai
Bourdieu P.	2007	The Forms of Capital// Education: Culture, Economy, Society		New York: Oxford University Press
Apple M.	1995	Education and Power		New York and London: Routledge
McLaren P, Kincheloe J.L.	2007	Critical Pedagogy. Where are we know?		New York: Peter Lang
Grant A. C., Portera A.	2011	Intercultural and Multicultural Education: Enhansing Global Interconnectedness		Routledge: Francis & Taylor Group
Tereškinas A.	2011	Vyrai ir žaizdos vyriškumas Lietuvoje		Vilnius: Baltos lankos
Purvaneckienė G., Novelskaitė A.	2011	Moteris fiziniuose ir technologiniuose moksluose: mokinė, studentė, mokslininkė		Vilniaus universitetas

Gruodis K.	1995	Moters samprata nuo Antikos iki Postmodernizmo		Pradai
Deal T.E, Peterson K.D.	2013	Nuo teorijos iki praktikos		http://gap.lt/wp-content/uploads/2014/02/Nuo-teorijos-iki-praktikos1.pdf
Council of Europe	2009	Plurilingual and intercultural education as a project		Prieiga per internetą: http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/LE_texts_Source/EducPlurInter-Projet_en.pdf